

Danderyds Villaägareförening
Anita Enflo, ordförande
anita.enflo@gmail.com
0705 21 48 24

2020-11-11

Danderyds kommun
plan@danderyd.se
Översiktsplanearbetet
att. Staffan Lind
staffan.lind@danderyd.se

Om översiktsplanearbetet

På grund av coronapandemin har de planerade medborgardialogerna inte kommit till stånd. Danderyds Villaägareförening beklagar detta. I avvaktan på respons från kommunens sida har vi skissat på hur vi ser på Danderyds utveckling de kommande åren. Vi kommer att fortlöpande följa arbetets gång.

Viktiga ämnen för hållbart boende i förorter/tätorter med inriktning stadsbyggnad.

- *När blir det ohälsosamt att öka antalet kommuninnevånare?*
- *Exploatera varsamt i dialog med närboende och behåll naturområden som skapar en trygg boendemiljö för alla sinnen.*
- *Förutsättningar för barnfamiljer och äldre - Långsiktighet är nödvändigt för att klara variationer över tid.*
- *Naturområden är viktiga för allas välbefinnande, bygg inte in kända miljöproblem!*
- *Boendemiljön i villastäder med dess inbjudande trädgårdar påverkas negativt om gränsvärde på buller ökas med 100 gånger.*
- *Förtätning hotar villaboendet och leder till ohälsa.*
- *Vård och omsorg för kommunernas äldre – De vill och skall inte behöva lämna kommunen.*
- *Grönområden viktiga för välbefinnande – Ohälsosamt att göra tätast bebyggda miljö ännu tätare.*

Allmänt

Vi lever i en smältdegel just nu – såväl lokalt som globalt. Coronapandemin har visat på pågående och kommande problem och utmaningar. Förhoppningsvis har vi lärt oss något under resans gång och förhoppningsvis kan vi arbeta mot en bättre värld.

Boendemiljön är en av de viktigaste frågorna för vår välfärd. En trygg boendemiljö skapar trygg uppväxtmiljö för våra barn, för familje- och yrkeslivet och för de äldre. Förhoppningsvis har vi lärt oss att förtätning inte löser världens problem. Täta städer, i sin yttersta form slum, är en grogrund för många sociala problem.

På 70-talet var jordens överbefolkning det stora problemet – idag skall vi bli fler och fler för att kunna ta hand om de äldre som lever allt längre och längre. På 2000-talet tycks det gälla att störst är bäst. Stockholmsregionen skall växa och bli "the Capital of Scandinavia". Det verkar finnas en övertro på att fler människor ger fler skatteintäkter. Sveriges Kommuner och Landsting skriver: "Det är inte möjligt att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam" och "Politiker förklarar sanningsenligt att fler invånare ger större skatteinkomster, men den genomsnittliga kommunala intäkten för en ny invånare 2012 var 31.253 kr. Jämför med den genomsnittliga kommunala

kostnaden per invånare samma år, som var 44.785 kr. Det betyder mer än 13.000 kr back per person. Plötsligt ser kommunala satsningar för att locka nya invånare direkt olönsamma ut.”

Det kan vara skäl att påpeka att inte bara låginkomsttagare utan även förmögna personer kan ha låg kommunal skattekraft och detta helt utan att de är skattefuskare. Många väljer att ta ut delar av sin inkomst i form av avkastningar från det egna företaget i stället för lön och då utgår endast statlig skatt och inte kommunalskatt. Med tanke på dagens situation där fler och fler startar eget kan detta ha stor och negativ betydelse för kommunernas ekonomi.

Sverige är ett glesbebyggt land med relativt bra klimat. Det finns få platser som kan anses vara obeboeliga. Man talar ofta om att hela landet skall leva. Glesbygden håller på att avfolkas och befolkningen koncentreras till storstäderna, som förtätas. Protester mot förtätningen restes redan före Coronapandemin. Utflyttningen från Stockholmsregionen är redan större än inflyttningen. Det byggs mycket i Stockholmsregionen men många har inte råd att bosätta sig i de dyra bostäderna. Det leder till ett oförklarligt tryck att exploatera förorter som Danderyd, men då kapaciteten redan existerar är det inte lösningen att bygga fler dyra bostäder.

Danderyd, som sedan 1970-talet består av ursprungliga Danderyds kommun, Djursholms stad, Stocksunds stad och Enebybergs municipalsamhälle, är en villastad som redan tidigt tog ansvar för bostadsbyggande. Idag är villastaden Danderyd nionde tätast bebyggda kommunen i landet och nästan lika tätt bebyggd som landets näst största kommun, storstaden Göteborg. När 53,1 % av marken används för bebyggelse i Danderyd är motsvarande siffror för Lidingö 42,4 % och Täby 36,2 % (källa: SCB 2020). Det säger sig självt att skall Danderyd fortsatt ha karaktär av villastad så kan den inte bebyggas mera.

Villaboendet är en omtyckt boendeform. Av landets ca 5 miljoner bostäder är 1,9 miljoner småhus, 1,1 miljoner bostadsrättslägenheter (varav många i radhusform) och 1,8 miljoner hyresrätter. Många av våra tätorter är de facto villastäder.

I ett litet samhälle som Danderyd, som till sin yta hör till de minsta kommunerna i landet, syns förändringar ganska tydligt. Det kan ske generationsväxlingar och befolkningens sammansättning kan variera. Detta kan synas i att skolor töms eller att skolor blir för stora vissa tidsperioder. Detta påverkar givetvis planeringen, men det är viktigt att påpeka att man måste ha en viss marginal i planeringen, så att man inte står utan skolor den dag antalet barn ökar. Det finns även behov av att modernisera skolor så att de ger en bra läromiljö. Eftersatt renovering på exempelvis Kevingskolan, byggd för 250 elever men har många fler 350 – 400 och utbyggnadsplaner för 530 – 700 elever som då möter antalet elever som går där idag plus inflyttade barnfamiljer. Kom ihåg att dialogen med kringboende är avgörande för varsam och hållbar upprustning och utveckling.

Demografi

Idag har vi en relativt äldre befolkning och bristen på småbarn är tydlig. Många äldre klagar på att de bor i överstora hus och husen är för dyra för småbarnsfamiljer. Det krävs en viss ålder på för att ha råd att köpa de attraktiva och dyra villorna och då är familjen redan etablerad och man bor kvar tills barnen flyttar ut och villan blir för stor. Många bor kvar i villan till dödedar.

Det senaste året har kommunledningen uttryckt oro över att Danderyds befolkning minskade med 381 personer. Ser man befolkningsutvecklingen från 1968 till 2019 finner man att minskningar har skett förut. Det är tillfälliga fluktuationer som bl.a. kan bero på generationsväxlingar. Vad gäller årets minskning kan man se att befolkningen stadigt ökade åren innan. En orsak till detta torde vara flyktinginvandringen, som sedan avstannade och många flyttade från kommunen och kanske också

från landet, därav den stora minskningen. Antalet döda var inte större än åren innan. Och glöm inte att 100 bostäder är snart inflyttningsklara i Mörby centrum och ytterligare 500 planeras vara klara i Inverness lite längre fram! Nära 1.000 lediga bostäder, så brist på kapacitet råder ej. Läge för flyttkedjor att starta, såvitt man byggt för dem som vill ingå i flyttkedjan, närmast de äldre som vill flytta från sina stora villor.

Statistik innehåller exakta siffror, men kan tolkas på olika sätt. Aktuellt just nu är att det påstås att antalet barn minskar i kommunen, vilket föranleder stängning av förskolor och skolor. En jämförelse mellan 1999 och 2019 visar att antalet barn 0-18 år var 7276 år 1999 och 8750 år 2019. En ökning alltså. Motsvarande siffror för barn 0-10 år däremot var 4494 mot 4360, alltså en smärre minskning. Däremellan förekommer olika fluktuationer, som framgår av tabellen nedan.

Antal barn per år i Danderyd (Källa SCB)

Ålder/År	1999	2004	2009	2014	2019
0	317	375	311	289	233
1	329	382	395	294	274
2	397	420	407	348	292
3	415	409	492	398	331
4	420	396	477	454	389
5	449	440	529	479	409
6	438	408	496	531	439
7	456	469	505	532	459
8	450	456	469	572	490
9	430	442	435	535	534
10	393	492	448	575	510
0-10	4494	4689	4964	5007	4360
11	395	462	426	519	576
12	337	476	455	518	562
13	391	444	447	490	587
14	341	459	451	420	565
15	302	397	476	438	556
16	338	398	462	429	557
17	317	352	463	453	515
18	361	399	439	449	492
11'-18	2782	3387	3619	3716	4390
0'-18	7276	8076	8583	8723	8750

En tolkning kan vara att barnfamiljer visserligen flyttar in i kommunen, men vid något äldre ålder och sedan bor kvar tills barnen flyttar ut eller än senare. Kanske väljer många unga familjer att i dagens globalisering vistas några år utomlands för att sedan stabilisera sig efter att andra barnet fötts. Sammantaget finns ingen direkt brist på bostäder och skolor har utrymme och bör räckta till för nyinflyttade och barnfamiljer.

Värdefull miljö – bygg inte in miljöproblem

Danderyd är på grund av sin vackra miljö och närheten till storstaden en attraktiv kommun att bo i. Mycket av det gröna finns i våra villaträdgårdar och vårdas ömt och gratis av dess ägare, till glädje för

allmänheten, som gärna tar sin promenad i kvarteren. Danderyds naturområden, inkl. strandområden, är - jämfört med många andra kommuners - relativt små och väl utnyttjade. Viktigt att vi värnar om alla dessa gröna oaser. De bidrar till inte bara biologisk mångfald utan också syrsättning, temperering och rening (filtrering) av luften, bullerdämpning och inte minst vackra rogivande miljöer för kropp och själ.

Det finns parker som fått förfalla och nu ser så skräpiga ut att ingen längre uppfattar dem som parker. Hit hör Gropen och parken väster om Golfbanevägen. Dessa bör upprustas. I folkmun talar man ofta om att när en kommun vill exploatera så låter man först området (eller fastigheten) förfalla tills medborgarna upplever dem som så skräpiga att de accepterar vad som helst i stället för dessa anskrämliga platser. Vi är säkra på att dagens medborgare inte längre accepterar sådant förfarande.

Miljöproblem och infrastruktur

Denna, Danderyds fina miljö, störs kraftigt av genomfartstrafiken genom kommunen. Lilla Danderyd med en yta på 26,4 km², till ytan 4:e eller 5:e minsta beroende om man räknar med vattenområden eller inte (jfr Täby 60,7 km², Sollentuna 52,6 km² och Lidingö 30,8 km²) genomkorsas av trafiken från Roslagen samt utlandstrafiken via Kapellskär båthamn in till Stockholm. Trafikbullret hörs i stort sett i hela kommunen. Flera av kommunens skolor- Kyrkskolan, Kevingskolan och Fribergaskolan- ligger så nära E18 att de även störs av partiklar och avgaser.

Det är ytterst angeläget att miljöproblemen åtgärdas snarast möjligt, d.v.s. omedelbart, och detta genom polluter pays-principen. Det är förorenaren som skall bekosta åtgärderna – inte kommunen. Såväl E18 som Edsbergsvägen är statliga vägar och det är staten som skall bekosta åtgärderna. Roslagsbanan ägs av SL, d.v.s. Region Stockholm.

Danderyd var inte med till slut i Sverigeförhandlingarna. Danderyd har inte lovat att bygga, Danderyd är ju redan fullbyggd. Sverigeförhandlingarna gick ut på att bygga mera och att snabba upp trafiken till och från arbetsplatserna. Tunnelbanetågen byggdes om och säten togs bort så att fler ståplatser tillkom för att fler passagerare skulle kunna transporteras snabbt och effektivt till och från jobbet. Från medborgare till undersåte. Man bortsåg ifrån miljö och trivsel. Men för att man skall kunna jobba effektivt bör man kunna ha en bra boendemiljö för vila och rekreation. Detta bör vara underlag för en ny förhandling och Danderyd måste hålla sig väl framme i sådana förhandlingar.

Utnyttja urberget, som är stabilt i området, för att lägga infrastrukturen och därmed bilar, bussar och tåg under mark. Frigjord mark kan återställas och skapa gröna samband mellan områden som varit åtskilda på grund av vägen. Tunnelförlägg E18. Förläng tunnelbanan till Täby – och om det är svårt att klara av trafiken vid Getingmidjan kan man ju börja med att förlänga tunnelbanan i andra änden, dvs. från Mörby centrum till Täby – i första hand till Roslags Näsby för omstigning till Roslagsbanan och sedan till Täby C och vidare till Arninge. Vissa tåg behöver kanske inte passera Getingmidjan utan kan med fördel vända vid Östermalmstorg eller Stadion. Därefter kan man bygga ut gula linjen från Solna till Mörby centrum. Roslagsbanan bör avlastas och Edsbergsvägen, som kommer att få ökad trafik när Förbifart Stockholm öppnas, bör få kraftiga bullervallar på bägge sidor och helst grävas ner eller läggas i tunnlar. Genomfartstrafiken genom Enebyberg bör avlastas genom att Täbytrafiken leds ut mot Roslags Näsby via Enhagsvägen i Täby kommun.

Givetvis går inte all trafik att tunnelförläggas. Då måste andra åtgärder vidtagas och närmast till hands ligger då bullervallar och plank med vegetation. Bebyggelse med hårdgjorda ytor (höga hus)

reflekterar bullret mot andra sidan över långa avstånd och skall därför inte användas som bullerskydd.

Helt förkastligt är att höja gränsvärdena för buller i stället för att åstadkomma bullerskydd. Och rent omoraliskt att tro att studenter och mindre bemedlade skall tåla att bo i områden med högre buller. Då bygger man in problem som är svåra att åtgärda långsiktigt. Att förutsätta att dagens studenter, som på sin fritid utsätter sig själva för discobuller också skall klara att vila och studera i en bullrig miljö betyder ju att man inte respekterar att de skall ta sina studier på allvar. Studenterna är allas vår framtid.

Det bör erinras att decibelskalan är logaritmisk, vilket betyder att en till synes något marginell ökning med 10 decibel, t.ex. från 55 dB till 65 dB ökar bullertrycket med 10 gånger och en ökning med 20 decibel, t.ex. från 55 dB till 75 ökar bullertrycket med hela 100 gånger! Det är alltså fråga om våldsamma ökning. Förstod manne våra politiker detta när de höjde gränsvärdena från 55 dB till 65, resp. 75 dB i syfte att få bygga mer.

Boendemiljö

Många undersökningar visar att villaboende är den populäraste boendeformen. Man har sin frihet och behöver inte oroas att störa grannen när barnen skriker på natten, man kan spela piano natten lång utan att grannen behöver störas etc. Dagens coronapandemi har också visat hur bra det är att kunna isolera sig och ändå ha en plats att njuta av i sin egen trädgård. Ett villaboende behöver inte vara dyrare än att bo i ett flerfamiljshus. Konstruktionerna kan vara enklare, man behöver inte bygga in en dyrbar hiss, man kan själv reglera värme och el och inte minst – man har en egen trädgård att sköta och odla – till glädje för sig själv och sin omgivning. Man skaffar ju inte bara ett hus utan man skaffar en hel omgivning. Många ser grannens hus mer än sitt eget. Förtätning i det etablerade villaområdet påverkar hela villamiljön påtagligt – och inte alltid positivt – tvärtom. Den gatuparkering som dessutom följer av förtätningen är både ful och trafikfarlig.

Den förtätning, som skett i många villaområden nära storstäderna har väckt omfattande förargelse bland kringboende. Byggfirmor köper in villatomter för att sedan okänsligt exploatera dem med parhus och bifogat Attefallshus och sälja som bostadsrätter. Sådana passar inte in i våra villamiljöer. Idén med villaboende är ju just att man har sitt eget hus och sin egen täppa att rå om.

Det kan dock vara frestande att sälja sin fastighet till en sådan exploatör. Priset blir ju avsevärt högre än om huset säljs som en enskild villatomt. Och säljer en, så är frestelsen stor att också grannen säljer. Man får ju bra betalt. Områdets karaktär blir därmed en annan och säljer man så behöver man ju inte se eländet mer. Därmed är det kollektiva självmordet av attraktiva villamiljöer ett faktum.

Danderyds villamiljöer är redan fullbyggda och ny bebyggelse bör inte tillkomma utom möjligen på enstaka platser. Det är då viktigt att bebyggelsen anpassas till den befintliga miljön och i samklang med de kringboende med respekt och hänsyn.

Danderyds bostadsbestånd består idag av 49 % (6.481) äganderätter (villor), 36 % (4.821) bostadsrätter (lägenheter i flerfamiljshus och radhus) och 15 % (1.987) hyresrätter (lägenheter i flerfamiljshus). Det finns alltså ett stort antal lägenheter för den, som vill flytta från sin stora villa. Det finns lägenheter till salu varje vecka. Med 100 nya lägenheter i Mörby centrum och 500 nya lägenheter i Mörbylund torde behovet av lägenheter för oss Danderydsbor vara mättat för en lång tid framöver. Det som fattas är ett smärre antal hyreslägenheter för dem som inte kan hosta upp en stor summa pengar eller som inte vill binda sig för en lång tid framöver. Våra ungdomar och

studenter kan må bra av att se sig om i världen ett tag och vara fria att efter examen leta jobb över hela världen och skaffa sig livserfarenheter och kompetens och inte binda sig med en dyr bostad.

Det har visat sig att det finns ett antal exploatörer som gärna åtar sig att bygga äldreboenden i form av servicebostäder. I det goda syftet att bygga för de äldre avstår många kommuner från attraktiv mark och detta ofta till ett billigt pris. Det har dock visat sig att det inte alltid blir servicebostäder för äldre behovande. I stället flyttar det in människor av alla sorter. Och det kanske är bra. Skall vi ha kategoriboenden där människor isolerar sig i sina "klaner" utan umgänge med andra? Skall man jobba till 75 men bo i serviceboende från 55? Vi anser att sådana bör undvikas. Däremot måste det finnas bostäder för dem, som inte klarar sig själv, dvs äldre och funktionshindrade. Många vill bo kvar i sitt egna boende intill dödedag, men det är ofta varken praktiskt eller realistiskt. Inte minst ställer det oerhörda krav på anhöriga och leder till att de i sin tur klappar ihop. Det behöver byggas vård- och omsorgsboenden för kommunens invånare den stund man behöver hjälp och stöd. Våra äldre skall inte behöva flytta till andra kommuner och belasta dessa kommuner. Det skall vara en hederssak att Danderyds kommun tar hand om sina äldre som betalat skatt till kommunen i alla dessa år!

Det är viktigt att mark reserveras för vård och omsorg för kommunens äldre. Sådana boenden skall byggas i lugna och centrala områden i kommunen. De skall vara lätta att nå för anhöriga och andra besökande. Dagens pandemi har lärt oss att inte agera storskaligt. Små enheter i lugna miljöer rekommenderas. Ginnungagap bör inte komma till stånd i den utformning som presenterats i detaljplanplaneförslaget, men det är angeläget att det byggs ett vård- och omsorgsboende på tomten. Solgården bör snarast bebyggas, och denna i liten och hemtrevlig skala. Friställda ytor för skola och förskola kan med fördel användas som vård- och omsorgsboende. Kanske kan man samsas med andra verksamheter och vara flexibel när behov uppstår.

Stenstaden, Mörby centrum

Det har många gånger hävdats att vi skall exploatera Mörby centrum med omgivning, så slipper vi bygga i våra villaområden. "Bygg där – inte här".

Men...Mörby Centrum är den idag tätast bebyggda delen av kommunen. Idag är den en bullrig stenstad som genomkorsas av E18. Där bor ett stort antal människor. De skall givetvis också ha rätt till en god och hälsosam boendemiljö. Det är nu i grevens tid att se till att detta blir möjligt. Nu måste tillgängliga grönområden skyddas, d.v.s. parken väster om Golfbanevägen fram till Kevinge äldreboende (idag ett sedan länge illaskött impediment med några byggbaracker med tillfälliga bygglov), Gropen (även den ett illaskött parkområde mellan kulturmiljön Berga gård – Danderyds kyrka/kyrkogård på ena sidan E18 och kulturmiljön längs med Dalstigen på andra sidan E18) samt Skuggboparken (ett parkområde mellan Mörbyleden och Karlsrovägen, donerat en gång i tiden som skogsområde/park av kringboende villaboende till kommunen).

Trafik och kommunikationer.

Trafik alstras inte bara utanför kommunen, vi behöver goda kommunikationer för att kunna röra oss inom och utanför kommunen. Det hävdas ofta att vi skall lämna bilen hemma och åka kollektivt eller använda cykeln. Dagens pandemi har lärt oss att det första som inte fungerar är just kollektivtrafiken. Bilen har varit räddningen! Cykel kan i vissa lägen vara ett alternativ, men inte alltid och inte för alla.

Vi bör planera för fortsatt bilanvändning. Det är svårt att få kollektivtrafiken att fungera optimalt i villaområden. Däremot måste kollektivtrafiken utvecklas mellan tätorter, så att man slipper ta bilen in till stan. Det behövs infartsparkeringar såväl som parkeringar på den egna tomten. Många familjer i Danderyd har och behöver ha två bilar. Parkeringsnormen bör därför vara minst två bilar per bostad plus gästparkering.

Trafiksäkerheten bör säkras. Det skall vara tryggt att kunna gå och cykla. Till skolan eller till arbetsplatsen/centrum/kollektivtrafiken. Det behövs separerade gång- och cykelvägar och speciellt korsningarna mellan gång- och cykeltrafik och biltrafik bör särskilt uppmärksammas. Cykelparkeringar bör finnas vid knutpunkter och hållplatser.

Idag är det mode att övergå till elbilen som det miljövänliga alternativet. Ett kanske lite väl optimistiskt tänkande. Luftkvaliteten blir bättre med eldrivna fordon. Vilket självklart är positivt, men det ekologiska fotavtrycket på fordonets hela livscykel måste tas in i jämförelsen. Det finns många elbilar på vägarna i Danderyd. Elbilsalternativet är inte helt utvecklat ännu: det finns problem med batterierna, som består av farliga metaller, som förorsakar stora miljöproblem när bilarna skrotas. Vid laddning eller olyckor kan bilarna/batterierna börja brinna med höga temperaturer och avge giftiga gaser. De är svåra att släcka. Batterierna gör dessutom att elbilarna blir tunga och sliter på vägarna. Den dag det utvecklats batterier av t.ex. lignin är situationen en annan.

Man har tyvärr i alltför hög grad fokuserat på elbilens möjligheter och förbiset dess olägenheter. Dessa måste beaktas för befintliga och planerade bostäder, parkeringsplatser, parkeringsgarage, vägar och laddstationer (det är inte bara fråga om två hål i väggen, så som det ibland beskrivits). Det är inte fråga om några lätta eller billiga åtgärder.

Klimat och miljö

Vi kan inte undgå att se att regnen har blivit intensivare, vindarna kraftigare och vintrarna varmare. Våra dagvattenbrunnar är inte dimensionerade för sådana regnmängder och riskerna för översvämningar ökar. Höjda havsnivåer gör att låglänta marker översvämmas. Bostäder belägna i riskområden riskerar att förstöras. Lokalt omhändertagande av dagvatten bör vara norm och endast en smärre del av marken får hårdgöras.

Många hus i Danderyd ligger på gammalt sjöbotten och riskerar att drabbas ifall inte kraftfulla åtgärder vidtas. Ny bebyggelse skall inte planeras på riskområden. Vid Nora strand har man redan vidtagit omfattande åtgärder och liknande bör vidtagas på andra områden. Risken för att Noraån översvämmas och stora delar av Nora torg med omnejd drabbas håller på att utredas. Det är viktigt att kommunen tar ett övergripande ansvar i frågor som dessa.

Samtidigt håller grundvattennivåerna på att sjunka i andra områden och detta på grund av människans aktiviteter. I Danderyd pågår för tillfället en omfattande tunnelförläggning av kraftledningarna genom kommunen (Stockholms Ström). Det finns även andra projekt med tunnelförläggningar, såsom Käppalattunneln (redan i drift sedan länge), tunnelbanan, ev. tunnelförläggning av E18 etc. som påverkar grundvattnet i mer eller mindre grad. Så även våra bergvärmepumpar. Allt detta leder till att husen sätter sig och förstörs ifall inte åtgärder vidtages.

Avfallshantering

Och till sist: När får vi fastighetsnära insamling av separerat avfall/återvinningsbart material (hämtning vid porten). Gärna i vackert designade kärl för de olika fraktionerna. Så att vi slipper gå till de skräpiga och otrygga återvinningsstationerna? Och slipper returparker som riskerar att bli sopstationer för hela Roslagen. Danderyd ligger ju vid infarten till Stockholm.

Sammanfattning

Danderyd som villastad utvecklades tidigt redan i slutet av 1800-talet. Danderyd är i princip fullbyggd och behöver inte känna trycket att bygga mera. Det händer dock mycket i samhället som måste beaktas för att samhället skall fortsätta leva. Vi bör koncentrera vårt översiktsplanearbete på att i första hand hantera miljö- och klimatfrågor, som uppstått under årens gång. Ledorden bör vara att utveckla och vårda det som finns och att göra det med hänsyn till de krav som ställs av en långsiktig klimat- och miljöpolitik. Likaså skall en kommunal infrastruktur- och transportpolitik liksom en struktur för offentlig och kommersiell service återspeglas i översiktsplanen. Vi ser fram emot en konstruktiv dialog.

Danderyds Villaägareförening/Anita Enflo, ordförande

Skiljevägen 27; 182 56 Danderyd; tel 0705 21 48 24; e-post anita.enflo@gmail.com